

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Jön a zsebkendő

Makó, nov.

A több héten át húzódó békekísérletek véget értek. Most már hivatalosan is megállapították, hogy nincsen — béke.

Hogy kit terhel a felelősség a továbbiakért, ezzel tisztában lehet minden tisztán látó ember. Az ellenzék az engedékenység legszélső határáig ment el a tárgyalások alatt, tovább a nemzet legvitálisabb érdekeinek az elárulása nélkül nem mehetett. A politikai kátyuból való kievickeléshez becsülettel működött közre.

Am a másik oldalon az egész tárgyalások folyamán csunya cinizmussal viselkedtek. Ugy mutatták, mintha hajlandók volnának békére, ezalatt alattomban már előre dörzsölték a kezüket, hogy meg lesz az ürtügyük a nagy támadásra — a béke meghiusulása miatt s *azon a címen*, hogy az ellenzék makacsul újat állít minden békekísérletnek.

Az ellenzék békülékeny volt azzal a becsületes törekvéssel, hogy meg legyen a béke. A kormánypart mutatta a békülékenységet azzal a manőverrel, hogy semmiképpen se lehessen béke.

Kettőn állván a vásár, így csak természetes a mostani vég: hogy — nem lett béke.

Tiszáék tájékán nagy szomorúságot okozott volna, ha valami buta véletlen az ő akaratuk ellenére is mégis békét hozott volna, ám most annál nagyobb, szinte féktelen az örömrük, hogy a jók szándéka dugába dőlt.

Már szapulják is Tiszáék a zsebkendőt az újabb lobogtatásra. Mintha nyolcadik évfordulót ugyanazzal a jelenetkezéssel akarnák megünnepelni, mint amivel ünnepeleltek nyolc évvel ezelőtt — november 18-án.

Tiszáék pártja minden rosszra kész. Már szűrcsölik a pezsgőt, köszörülik a torkukat, verik össze a tenyerüket, hogy az adott jelre jól elkészülten helyt állhassanak.

Gyönyörű, égig szárnyaló, magasztos jelenet is az, amikor egy bepezsgőzött társaság előtt lobog a fehér zsebkendő s a társaság erre vad ordítózásba fuló tapsorkánba tör ki. E történeti tény fenységét csak növeli a hely szentsége, hogy mindez a nemzet házában történik. De még a fenségest is felszárnyalja az az ügyesség, mellyel ennek a pezsgő márnak, zsebkendő-lobogtatásnak, tapsorkánnak s vad ordítózásnak a zürzavarában zsebre gyűrnek a magyar alkotmányt s a nemzetnek, a népnek valamennyi jogát Tiszáék s Khuenék . . .

Egyszer már megcsinálták, akkor nem jól sikerült. Azt hirdetik,

hogy most jobban megcsinálják és sikerülni fog.

Akkor Perczel volt az elnök, most Tisza István lesz. Erőtlen, öreg ember volt az, míg emez erős, fiatal legény.

Perczel ott az elnöki emelvényen mindjárt megijedt a saját tette gonoszágától, Tisza Pista nem fog meg ijedni még gonoszabbtól se. Ha nem lesz foganatja egy zsebkendőnek, elővesz kétőt is. Tisza Pista akaratának kell, hogy érvénye legyen. Mert Tisza nagy ur, retentő nagy ur. Ugy tanulta már a tatájától, úgy süvölti füleibe egy egész mungóhad, hogy ennek az egész nemzetnek úgy kell táncolnia, amint ő füttyül. Mert a Tiszáék itt az ország, a hatalom s a dicsőség, mindörökké Amen! Tisza Pistán kívül ez ország nemzete gyámoltalan szolgálai fajzat, melynek mi joga sincs, hanem egész élete csupa köteles engedelmisség.

Ha volt még eddig, aki ebben kételkedni mert, egy új november 18-ika azt is kerébe hajlítja s egy újabb zsebkendőlobogtatás örökre elrettenti attól, hogy kételkedni merjen a Tiszáknak e földön való mindenhatóságában . . .

Rettegj hát magyar! Következik a nagy évforduló s a nagy elforduló még nagyobb jelenete! Mely földre tipor s nyakadra hág: jön a Tisza — zsebkendője.

kp.

— **A király budapesti útja.** A király egészségi állapotáról kiadott hivatalos jelentések azt adják hírül, hogy az uralkodó meghűlése mulóban van. Ezzel szemben a király környezetéből azt terjesztik, hogy a *felső egészségi állapota nem valami kedvező.* A hurutos megbetegedések a királynál mindig hetekig szoktak eltartani és most is fokozott elővigyázatosságot kívánnak. Mindezek dacára a király udvari orvosa reméli, hogy az uralkodó egészségi állapota *nem fog akadályt gördíteni a novemberre tervezett budapesti út elé.* A terv az, hogy ha a hurutos tünetek enyhülni fognak, a király ebben a hónapban legalább rövid látogatásra Budapestre utazik. Nagyobb arányú fogadások nem lesznek Budapesten, de szokás szerint lesz néhány udvari ebéd, melyre a tábornoki kar és a kormány tagjai lesznek hivatalosak. A király ma délben csak egy külön kihallgatást adott; gróf Stürgkh új osztrák miniszterelnököt fogadta audiencián.

— **Előkészületek az ujoncozáshoz.** A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett Makóvárosához, melyben az 1912 évi ujoncállításra vonatkozó előmunkálatok megítélésre hívja fel a várost. A körrendelet szigorú utasítást tartalmaz arra nézve, hogy azok, — akik valamilyen kedvezményre tartanak igényt, lehetőleg már január és február hóban adják be a kedvezmény iránti kérvényüket.

Az olasz-török háború.

A törökök győzelme.

— Telefon értesítés. —

Makó, nov. 1.

Az utolsó jelentések október 28-áról szólnak, ami abban leli magyarázatát, hogy a táviratokat, melyek a török vezérkarnak szólnak, tevéken küldik Dernába s ez a távolság két napi járót, másrészt a tripoliszi kábelállomás, a honnan Malta felé vezet a táviróvonal, angol tulajdon, már pedig a nemzetközi egyezmény szerint, amely a hadjáratban a semlegeségről rendelkezik, a hadviselő felek jelentéseit teljes 24 óráig vissza kell tartania a földaló állomásnak.

A konstantinápolyi vezérkarhoz érkezett újabb jelentések megerősítik a nagy győzelem hírét, viszont az eddig oly bőbeszédű olasz táviróügynökség mélységesen hallgat, ami annak a jele, hogy az olaszok szörnyű vereséget szenvedtek.

Konstantinápoly, nov. 1.

A hadügyminiszterium hivatalos közleményt bocsátott ki, amely közhírré teszi, hogy

Caneva a törökök foglya.

Az olasz fővezér akkor jutott hadifogságba, mikor a törökök és arabok egyesült erővel rohamot intéztek a tripoliszi erődök ellen. A jelentés szerint az erődök legnagyobb része ismét török kézen van és Tripolisz kapitulációja azóta talán már be is következett, mert az ütközet szakadatlanul s életre-halálra megy.

Mahmud Sefket pasa hadügyminiszter tegnap nem tudott hova lenni örömben. Azt mondta, hogy életének még nem volt ilyen szép napja és a macedóniai fegyvertények, amelyeket ő intézett, a tripoliszi sikerhez nem is mérhetők.

A tegnap esti hivatalos közlemény megerősíti, hogy október 23-án (modern időszámítás szerint 26-án) a török csapatok általános rohamot intéztek Tripolisz ellen. Az oázison keresztül nyomultak a város felé s maguk előtt kergették az olasz sereget, a mely támadásból egyszerre védelemre szorítottok.

28-ára virradó éjjel már a törökök hatalmában volt a Hami erőd és a Said el Mikri. Az olaszok gyorsuló ágyúit és golyószóróit a török gyalogság puskái némitották el. Nem lehet tudni, hány halott maradt a csataterén. Az ütközet hevében a törökök egy olasz csapat visszavonulásának útját elvágták s így körülbelül

4-500 olasz katona fogságba esett.

A Sabahnak jelentik Maltából, hogy Tripolisz visszahódítása már befejezett dolog. A török és arab egyesült sereg, a mely Tripolisz körül van, hetvenezer főnyi.

Benghaziban Enver bey

intézi a hadműveleteket, de ez a török vezér nem azonos a berlini katonai attaséval: Ő is német katonai

iskolákban tanult s kitűnően ismeri az északafrikai teropet.

Olasz hadihajók.

Berlin, november 1.

A Lokalanzeiger-nek jelentik, hogy a tegnapielőtt kezdődött harc Tripolisz körül még tart. Az olasz hadifoglyokat az arabok behurcolták a sivatagba.

Olasz tiltakozás.

London, november 1.

Az olasz kormány tiltakozott Bukarestben az ellen, hogy Románián keresztül lőszereket szállítanak Konstantinápolyba. A külügyminiszter azt felelte, hogy olyan szállítmányokról van szó, a melyek nem tekinthetők dugáruknak.

London, november 1.

A Central News-nek táviratozzák Konstantinápolyból, hogy Chios előtt és az anatóliai partok mentén olasz hadihajók tüntek föl.

A politikai helyzet.

Válságos napok.

Expressz tudósítás.

Budapest, nov. 1.

Minden jel arra vall, hogy a jövő héttel új korszak következik a magyar politikában. A véderővita közel négy hónapi tartama után a magyar kormány elérkezettnek látja azt a pillanatot, hogy Tiszáék folytonos nógatásának engedve, erélyesebb rendszabályokkal igyekezett urrá lenni az obstrukció felett.

Politikai körökben azt hiszik, hogy nem ez az utolsó békeakció, amelyet megkezdene és nem ez az utolsó, amely sikertelenül végződik. Még nagyon sokszor fog megisméltódni a békepróbálkozás és ha a jövő héten erélyesebb vagy erőszakosabb rendszabályokkal próbálkoznak is, az ellenzék körében azt hiszik, hogy *ez csak taktikából történik* és csak az a célja, hogy az ellenzéklet megfélemlítse és engedékenyebbé tegye.

A pár napos képviselőházi szünet alatt a kormány ki fogja dolgozni megindítandó akciójának minden részletét. Bizonyosra veszik, hogy a közeli napokban vagy a képviselőház jövő héten kezdődő üléseinek egyikén Berzeviczy Albert *bejelentí állásáról való lemondását* és hogy a munkapárt arra fog törekedni, hogy gróf Tisza Istvánt ültesse az elnöki székbe. A munkapárt már garanciát nyert arra, hogy a két alelnök csak az új elnök megválasztása után fog lemondani és az új elnök választásáig a két alelnök felváltva fogja végezni az elnöklés'. Hiresztellék ugyan, hogy az alelnökök is le fognak mondani.

A kormány mindent elkövet, hogy a békeakció meghiusulásának ódiumát elhárítsa magától. A miniszterelnök egy nyilatkozatában,

amelyet egy hírlapíró előtt tett, azt mondja, hogy ő mindig azt hitte, hogy az ellenzék egységes békejavaslatban fog megállapodni.

— Bármily elismeréssel vagyok is — mondotta e nyilatkozatában a miniszterelnök — gróf Apponyi és gróf Andrássy e fáradozásai iránt, egyoldalú javaslataikat megengedezés alapjául el nem fogadhattam.

— Most három napi időnk van, hogy meghozhassuk elhatározásainkat. *Az Isten majd csak segít valahogy.*

A miniszterelnök tehát nagyon bizik a jó Istenben, a munkapárt pedig Tisza Istvánban és ha az Uristen úgy akarja és Tisza István képes lesz rá, akkor az obstrukció vége csakhamar elkövetkezik. A tapasztalat azonban a mellett szól, hogy Uristen sem szokott beleavatkozni a pártok küzdelmébe, Tisza István pedig elég végzetes eredményre igazolta már egyszer, hogy az erőszak éppenséggel nem célravezető orvosság a magyar politikában. Így tehát bizonytalan és mozgalmas napok következnek a magyar politikában.

A tegnapi és mai lapok Berzeviczy Albertnek, a képviselőház elnökének eljárásáról és nyilatkozatairól sok olyan közlést is hoztak, ami nem minden részben pontos és hü visszaadása a tényeknek. Erre vonatkozólag a Bud. Tud. illetékes helyen kapott információk alapján két ténybeli rektifikációt tart szükségesnek nyilvánosságra hozni:

Az egyik az, hogy Berzeviczy Albert nem mondta, aminthogy sohasem mondhatta azt, hogy az ellenzék vezérei kérték fel akcióját megindítására. A Ház elnöke megindította akcióját azért, mert ő maga érezte leginkább a parlamenti helyzet tarthatatlanságát és mert az volt a benyomása, hogy minden oldalon kívánják a békés kibontakozást. A másik az, hogy a Ház elnökének gróf Apponyi Albert semmiféle pontozatokat át nem adott. Berzeviczy kapott bizonyos írásbeli pontozatokat, de nem Apponyitól. Egyébiránt az nem is lényeges, hogy ezek a pontozatok kitől eredtek. Lényeges az, hogy olyan írásbeli proposíciókat, amelyekkel csak egy országgyűlési párt is mint olyan azonosította volna magát, Berzeviczy egyáltalán nem kapott.

A mágnásoknak, dzsentriknek s ezek uszályhordozóinak nem kell az általános, egyenlő, titkos választói jog, mert félnek attól, hogy ha ez bejön, a magyar közélet nem lesz tovább az ő mindenféle, lénhűtő pereputyáknak kalácsot adó menedék-helye!

Egy jó magaviseletű
azonnal fel-
f i u vétetik.
Kezdő havi
fizetése 12 korona.
Utolsó évben havi fizetése 20 korona.
a Makói Független Ujság
nyomdájában.

Halálos ítélet után.

Az esküdtek főnökének nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, nov. 1.

A miskolci esküdtszék tegnap este félnyelckor szándékos emberölésben és rablásban mondta ki büntetésnek Regula Edét, akit a bíróság e verdikt alapján kötél általi halálra ítél. Az egész országban nagy érdeklődéssel várták a förtelmes ügy végét.

Az edelényi rablógyilkosság a halálos ítélettel még korántsem tűnt el a világ színe elől, mert a védő semmisségi panaszai, a vádlott főbbezése még a Curia elé juttatják az ügyet.

Kegyelmezzon a király.

Az ítélet kihirdetése után az elnök felszólította Regulát, hogy nyilatkozzék: kíván-e királyi kegyelemért folyamodni. Az elítelt csak hosszas nógatás után bizta meg ügyvédjét a kegyelmi kérvény elkészítésével, amire a bíróság három napi határidőt szabot meg. A tárgyalás befejezése után a bíróság a vád képviselőjének bevonásával kegyelmi tanácsot alakult át és késő este hozott döntésében, érte-sülésünk szerint, úgy határozott, hogy kegyelemre ajánlja Regulát. A kegyelmi tanács határozata azonban, a perrendtartásnak megfelelően szigorú titok és arról senki sem kaphat felvilágosítást.

Halált reá!

Lengyel Zoltán tegnapi védőbeszéde rendkívüli hatást keltett a hallgatóságra, sőt a bíróságra is, csupán az esküdtek felfogását és véleményét nem tudta megváltoztatni. Bizonyosága ennek az a nyilatkozat, amelyet Bátorffy Ferenc kocsigyáros, az esküdtek főnöke tett:

— Mikor a lapokban olvastam a tudósításokat Regula Ede bűnéről, — mondotta az esküdtek főnöke — már akkor, amikor még nem is tudhattam, hogy az esküdtek zék tagja leszek, az volt a véleményem, hogy a ki háromszoros rablógyilkosságot követ el, az csak gonosztevő lehet. A mikor a tárgyaláson elhangzott a mi orvosaink véleménye, hogy Regula a foglalkozását meghaladó műveltséggel bír és olvasó ember, tehát tudta, milyen bünt követ el, és mégis felfegyverkezten ment három emberélet kioltására, akkor az én tiszta lelkiismeretem nem mondhatott mást, mint azt, hogy gyilkossággal párosult rablásban jelentsem ki bűnösnek Regula Edét.

— Súlyosbította a helyzetet elö-tünk az, hogy áratlan embereket akart belekeverni, hogy bűnét enyhítse. Lehet ugyan, hogy a legközelebbi rokonai közt esetleg bűntársa volt, de erre adat a tárgyalás folyamán nem merült fel.

— A mi egyszerű eszünk szerint úgy okoskodtunk, hogy a nőket is Regula ölte meg, mert a nyomozás megállapította a baltán egy hosszú hajszálat és tudtuk, hogy Regula Czeislernak csak a halántéka felé sujtott baltájával, a hol pedig férfinak hosszú haja nincs.

Üzleti kiszolgálásra felvétetik

két leány

Iritz Sámuel özvegy cégnél.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. November 2. Római kath. Halottak n. Gör. kath. Október 20. Artémusz — Nap két óra 43 perckor, nyugszik 4 óra 41 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Váltakozó, felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvétve esővel. — Sürgönyprognózis: Váltakozó, enéhe, elvétve csapadék. Déli hőmérséklet: 11-2 fok Celsius.

A halottaké

volt a mai este, előtte az egész nap a mindenszenteké volt.

A kalendáriumesimálók emberek előtt nagyobb becsületük lehetett a szenteknek, hát ők kapták a vörös betűt, de ahogy befordultunk a zimankós végű novemberbe és megusztuk a házberfertály ezer kellemetlenségét: minden gondolatunk a halottaké. Hiába van úgy, hogy a halottaknak nincs vörös betűjük.

Az őszi hideg már ráborult a tájra s megölte a nyár buja virágait. Csak drága kriantém van, ami nem nyílik a szegények sírján. A dísztelen sírhantot csak nyirkos falevél és zuzmarás fü borítja. De virágot hajt késő őszen a kegyelet, koszorút és csillogó fényű mécseseket helyez a sírhalmra, hogy kedves halottja pompában aludja át a nyárból télre változó időt.

Könnyek áztatják a művirág koszorúkat, hogy színle virulnak is, de aztán elégnék a gyertyák, loesik a hó, itt a tél és csak elhullajtott levelek maradnak a pompázó kegyeletből, meg egy letépett lap az egyre ösztövérebb kalendáriumon.

Lobogó lánggal emlékezett meg a kegyelet a mi halottainkról.

Egy évi vénülés szürke batyujával a görnyedő vállán, törődött arccal és vont derékkel, fáradtabban és lemondóbban, mint tavaly ilyenkor, megint csak a temető felé ballagtunk. A legemberségesebb ünnep, a halottakra való emlékezés kivitte az embert a néhai emberhez.

Egy kései, ma még ki sem tapasztalható jövődől valószínűleg két ünnepet fog tisztelni. Az első májust és az első novemberet. A születés és a halál szimbolikus ünnepnapjait. A legszebb napos hajnalt és a legköpöttabb őszi szürkületet. Az egyik lángot lop a föld nyomorékjainak a lelkébe, a másik, amely egyesíti a föld lárzárait és az élet nábojait, a mely zsenit és filisztert, élőt és holtat, papot és hazátlan bitangot, mágnás fertályt és éjjeli mznedék helyet egyúvé terel egy akolba hoz össze. Egy akol, egy pásztor... És az akol a temető, a pásztor a halál.

— **Tanácsülés.** Makóváros tanácsa pénteken délelőtti tartja meg rendes heti ülését *Galambos Ignác dr. polgármester* elnöklésével.

— **Adományozás.** *Morgenstern Adolf* 30 korona adományát fizetett be a makói izraelita hitközség pénztárába az új templom építési céljaira, *Pulitzer György* pedig 15 koronát a beszerződő orgonára. Az adományokért ezuton mond köszönetet a hitközség elöljárósága.

— **Virilisjog.** *Baranyi János*, ki a város képviselőtestületének virilis jogon is, választás után is tagja, ma bejelentette a polgármesternél, hogy a képviselőtestületnek, mint választott tagja akar maradni.

— **Libavágás a vágóhídon.** Makóváros képviselőtestülete a múlt évben új vágatási szabályrendeletet alkotott, melynek értelmében kötelezték a libavágókat, hogy libáikat a köztvágóhídon vágják. A város mielőtt ezt az új szabályrendeletet

életbe léptette volna, kikérte e tekintetben az aradi ipar- és kereskedelmi kamara véleményét. Az iparkamara ma adta meg e tekintetben véleményét, melyben tudatja, hogy nem tartja helyesnek a kivitelre szánt libáknak a köztvágóhídon való vágását, mer ez tönkre teszi Makóváros liba exportját az által, hogy Makó nem tudt versenyezni azokkal a szomszéd városokkal, melyek libát szállítanak külföldre.

— **Virilisjog átruházás.** *Deutsch Elvira* Makóvárosánál meglevő virilis képviselői jogának gyakorlását az 1912-ik évre *Löwenback* Benedekre ruházta át.

— **Családi perovatvar.** *Kiss Antal* egész életén át házasított ember volt és soha sem élt vatami békés családi életet. Egy idő óta pedig nagyon neki adta magát a pálinka ivásnak és ennél fogva még türehtelenőbbé vált családijára nézve. Ma délelőtt aztán ismét nagyon berugott *Kiss Antal* és gyermekeit minden ok nélkül ütlegetni kezdte, felesége után pedig, ki gyermekeit akarta a dühöngő embertől megvédekezni, utána vágott egy fejszét. Az asszony ezért feljelentette férjét a rendőrségen és megindították ellene az eljárást.

— **A kínai forradalmárok győzelme.** Szombaton hajnalban 5000 kitűnően felfegyverzett forradalmár megtámadta a Hankauban összegyűjtött kormánycsapatokat és véres csata után visszafoglalta a főpályaudvart és egy Maxim-ágyút is zsákmányolt. Mindkét részről nagy hősiességgel harcoltak és több száz halottat vesztettek. Az európai koloniákból csapatosan menekülnek. Egy gránát az európai koloniába hatolt és több kínai szolgát megölt. Az utcákat eltorlaszolták.

— **Három napig élve a föld alatt.** *Lugosi tudósítónk* írja: *Milován György* ordsói kútmestert megkérték, hogy vállalja el Dumbrovián egy kutnak a kijavítását. *Milován* vállalta a munkát. Néhány nappal ezelőtt, míg társa *Zsurkony Aleksza* a községben bevásárolt, leszállt a kutba, hogy folytassa munkáját, de alig ért fel, midőn a kut nagy robajjal beomlott. A szerencsétlen kútmestert magára temette. Midőn *Zsurkony* visszajött, csodálkozva látta, hogy nincs sehol és a kut be van omolva. Kis idő múlva nyöszörgést hallott a mélységből. Nyomban értesítette a hatóságot és a megérkezett segítséggel hozzálátott *Milován* megmentéséhez. Közben megérkezett a szerencsétlen ember családja is, kik sirva biztatták az eltemetett embert kitartásra. Az öt éves kisleánya is lekiabált a mélységbe:

— *Jer fel papa, jer fel!*

De a mentés nem járt sikerrel, mert midőn már jó rakás törmelékelt eltávolítottak, a porhanyó föld más helyen omlott be. 63 órán át tartott a mentés és a szegény ember még a harmadik napon élt és nyöszörgött. De midőn már sikerült a törmelékelt teljesen eltávolítani, *Milován* csak *holtan* hozhatták felszínre.

— **Gyógyszertár átvétel.** A Szt. István-téri Bessenyei-féle gyógyszertár mátol kezdve *Jenei Székely Lajos* gyógyszerész tulajdonába ment át, a gyógyszertárat a tulajdonos személyesen fogja vezetni. *Jenei Székely Lajos* nem ismeretlen ember Makón. Több éveken át vezette az egyik legelőkelőbb makói gyógyszertárat s mint kiváló szakember garanciát nyut afelől, hogy a közönség igényei minden tekintetben ki lesznek elégítve.

— **Ki mulatott jobban.** Szabadkáról jelentik: *Miatov Velimir* szabadkai legény az éjszaka lakodalomban volt és hajnalban hazafelé igyekezvén, az utcán találkozott

ismerősével, Ognyanov Milován napszámmal és fiával, a kik egy másik lakodalomból igyekeztek hazafelé. Beszéd közben összevesztek azon, hogy melyikük mulatott jobban? Ognyanovék elverték Miatovot, fülönszurták és orrát levágták, úgy, hogy a szerencsétlen embert haldokolva szállították a lakására.

Az örök nő. A biblia tanítja, hogy jóban-rosszban férfi sorsa a nő s évezredek történelme mutatja, hogy a világ a szerelem körül forog. Mi a nő? Örök rejtély, kifürkészhetetlenség marad a legtöbbje, amíg él s csak akkor lehet jelleméről, egyéniségéről megközelítő képet nyerni, mikor már nincs az élők között. **Ráth-Végh** István írt az örök nőről gyönyörű szindarabot a budapesti tudományos Uránia színház számára s első műintézetünk nagyon sok sikerült, szép darabja között egy se aratott akkora sikert, mint az „Éra”, amely hónapokon át állandóan műsoron volt Budapesten. Hogyne, hiszen a történelemnek minden nevezetesebb asszonyát felvonultatja a szerző, látjuk a bünös, a hűtlen, a szerelmes asszonyt, Nórát, Carment, a Pillangó kisasszonyt s ez a csodaszép darabot csütörtökön este a fővárosi Uránia teljes felszerelésével, gyönyörű képeivel kerül színre Makón, hogy itt is meghódítsa a közönséget. A nagyszabású előadásra felhívjuk mi is a közönség figyelmét.

Elpáholtt miniszter.

Me.t nem elég erélyes a monarchistákkal szemben.

A B. Z. am Mittag lisszaboni levelezője táviratozza lapjának: Tegnap este a képviselőház körül nagy esődület volt. Még idejekorán értem oda, hogy tanuja lehessenek, mint verte meg egy csoport ember a köztársaság első belügyminiszterét. Lehetek legalább ezren, csupa radikális elemek, a kik odakiűnt várták a belügyminisztert, hogy kitöltse rajta boszujukat, mert a köztársasági kormány nagyon lagymatagon viselkedik és nem mer szembeszállni a monarchista lázadókkal.

A radikálisok vértörvényéseket követelnek a royalista összeesküvők ellen, a kormány azonban hallani sem akar kivételes rendszabályokról és erőszakról. A belügyminiszter megsejditette a készülő támadást. Barátai körülfogták, a mint távozott a képviselőház üléséről, de a nagy tömeg elzavarta őket s nem mertek revolvereikhez nyulni, pedig mindannyian töltött fegyverrel kísérték a minisztert.

Boldog volt, a ki üthetett egyet a miniszteren, szemtanuk állítják, hogy a földre teperték és ki tudja, mi történt volna, ha ott nem terem egy lovasesapat, a melynek oltalma alatt automobilba emelték a minisztert és elrobogtak vele.

Ma este nagy tüntetés lesz a parlament előtt. A radikálisok statáriomot követelnek az összeesküvők ellen. — Igazuk van.

Különleges pálinka-örjegyzék.

- 5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,
- 10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.
- Valódi ó-törköly pálinka literje 1 frt. 20 kr.
- Iritz Sámuel özv. cégnél
- Valódisáqért szavatosságot vállal acég.

Regény.

Ezerszera halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (80)

IX.

A vérfürdő.

Amint még egyszer utra keltünk, bemenve minden kis öbölbe. A remény is újra feléledt bennem s hittem, hogy utóvégre is képes leszek Port-Darwinba jutni, bármennyire kidobott is bennünket a vihar utunkból.

Több sziget emelkedett ki a tengerből, amelyn most gyorsan tova siklottunk s este az egyikén kikötöttünk és megháltunk. Másnap újra utban voltunk s mert az idő állandóan pompás maradt, nagy utat tettünk meg.

Egy este párnapra a vihar után, amint csöndesen eveztünk, hirtelen felderülni láttam Yamba arcát, miközben egy nézett rám, amint eddig még soha sem láttam tőle, bizonyos voltam benne, hogy ez valami rendkívüli eseményt jelent.

Felnéztem az égboltozatra s értelmes szeméi úgy csillogtak, mint a csillagok oda fenn. Megkérdeztem őt, de szokatlanul hallgatag maradt s mert azt következtettem belőle, hogy ösztönszerűen tudja, hogy Port-Darwin felé közeledünk, én is nagy örömet éreztem fölötte, hogy nagy utunk elvégre véget ér.

Hajh! ami rám várakozott, a legnagyobb lehangoltság volt, mi kimondhatatlanul kétségbe ejtett.

Yamba még mindig felnézett a csillagokba s mikor végre láthatóan kielégítette őt bizonyos dolog, hangosan izgatott kacajjal fordult hozzám s elragadtatva mutatott egy tündöklő csillagra. Látva, hogy még mindig csodálkozom vígságán, elkiáltotta magát!

Hát nem emlékszel arra a csillagra!?

Én gondolkoztam egy pillanatra s aztán hirtelen világosság támadt az elmémben.

Yamba újra közeledett a szülőföldjéhez — ugyanahoz a ponthoz honnan tízenyolc hónappal előbb együtt elindultunk!

A viharban, mint már említettem, elhaladtunk Port-Darwin mellett, amint a nyílt tengerre kivetődünk.

Elmondhatom, hogy a szívem majd megszakadt, mikor eszembe jutottak a borzástó nélkülözések és szenvedések, amelyeket mindketten újabban kiállottunk és mikor elgondoltam, hogy mindez teljesen haszontalan volt s hogy reményeim újra megsemmisültek, hanyat vágódtam a sajkában iszonyatomban és tehetetlen lehangoltságomban.

Volt-e ehez fogható borzasztó csalódás?

Vegyük elő Ausztrália térképét és lássák saját szemekkel balfogásomat — mikor a Carpentariai öböl nyugoti partját a Cape York felsziget nyugoti vizeinek képzeltem s aztán észak és nyugot felé eveztem Somersét gyarmatot keresve, amely pedig több száz mérföldnyire északkelet felé feküdt tőlem.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Gabona árak:

Buza:	22-40	22-80	K.
Kukorica:	20-	20-40	"
Árpa:	17-50	- -	"
Zab:	18-	- -	"

Az árak 100 kilogrammonként értendő.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	14-	-	K.
Foghagyma:	16-	17-	"
Dughagyma:	19-	-	"

A hagyma árai 100 kilónként értendő.

Makói Uránia-színház.

Szenzációs nagy újdonság!

Itt először.

Holnap, csütörtökön este 8 órakor bemutató előadásra kerül:

Éva.

Három felvonásban, 150 színes és számos mozgófényképpel.

Írta: Ráth-Végh István. Felolvasó Mihelics Károly főgimnáziumi tanár. A mozgóképek közül kiemelendő: A bünös asszony. A rövidlátó férj. Carmen. A hűtlen asszony. A világ a szerelem körül forog. Francesca de Rimini. A szerelmes asszony. Lancelot és Eliána. Pillangó kisasszony.

A nagy áldozatok árán megszerzett kitűnő darabot a közönség figyelmébe ajánlja az

igazgatóság.

Föld-eladás.

Az ókortyogói csőszház mellett

800 négyszögöl

szőlőföld, a lesibe pedig Pap János ur szomszédságában

300 négyszögöl

föld eladó. — Értekezni lehet

özv. Erdei Miklósnénál,

(Lonovics-sugárut 2941. sz. a.)

Értesítés.

Ezennel közhírré tesszük, hogy irodánkat az 1911. november 1-től kezdődőleg a Nagyzsídó- (Deák Ferenc) utcai 43-44 szám alatt levő, Léderer Herman-féle saját házukba helyeztük át, a hol a raktárunk is van.

Tisztelettel

Egyesült Makói Hagyma és Zöldségtermelő Kertészek Szövetkezete.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérletet, eladni, bérbeadni, bármit ismertté

tenni vagy értesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

Az „ŐRANGYAL”

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászczikkeket a legegyszerűbbtől a legfényesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legsolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászszertartásért külön díj nem számíttatik. Tölgyfa keresztet és fejfák a legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve:

özv. Gyurik Lajosné,
Kenyér-piac. (Tókey-házban.)

széna
Here-száma
polyva

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy tisztességes jóra való gyermektelen özvegy asszony, ki a háziteendőiben segítene

ingyen lakást

kaphat. Továbbit a kiadóban.

Egy jó órát szerezhetsz magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett. Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalékos árengedmény. Erős vasúti és munkás órák pontosan beszállítva jóállás mellett. Régi nagy tört. aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szíves tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy Besenyei Dezső urtól, a róm. katolikus templom mellett, a Szt. István-téren levő

gyógyszertárat megvettem

s ezentul személyesen fogom vezetni.

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket, kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb idő alatt meghozatok.

A nagyközönség szíves támogatását kéri: Makó, 1911. nov. hó.

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszertártulajdonos.

Kiadó ház.

Lonovics-sugarúton épült új házam, melyben van három szoba s előszoba a szükséges mellékhelyiségekkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

1000 mm. elsőrendű
here-széna,
2 kazal here-szalma
eladó, Iritz Sámuel
özv. cégnél.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli újdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből
o o Bébé- és leányköpenyek, fejtöltő különlegességek. o o
Mértékszertintű rendelések elsőrangú munkásokkal saját
műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

➔ **Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!**
Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
füző-edő, papian lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák,
fejkötők és himzet
pique paplanok.
Női bluzok a legizlé-
sebb kivitelben.

Szőrmeárúk,
boák, muffok a legegyszerűbbtől a
legfinomabb kivittel.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Főtér, (az
a legújabb divat szerint. Otthon kávéház mellett)

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően villanyerőre berendezett műintéze-
tét, mely a modern technika vívmányai sze-
rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevél,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

➔ kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket. ➔

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.